

สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยบูรพา
ณ.ถนนสุขุมวิทจ.ชลบุรี 2013.



รายงานการวิจัย

เรื่อง

ปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอและ
เครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย
(ศึกษาเฉพาะกรณีส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา)

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดา สุวรรณภิรมย์

#0k0080729

AQ 0023488

20 ต.ค. 2547

183571

เริ่มบริการ

12 ต.ค. 2548

รายงานการวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์

มหาวิทยาลัยบูรพา

ISBN 974-382-528-2

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยเล่มนี้สำเร็จได้ด้วยดี เนื่องจากได้รับความกรุณาในการให้ทุนอุดหนุน จากวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา ที่เล็งเห็นคุณค่าของรายงานการวิจัยเล่มนี้ จึงขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณศาสตราจารย์ประยูร จินดาประดิษฐ์ ประธานส่งเสริมกิจการ มหาวิทยาลัยบูรพา ศาสตราจารย์ ดร.สุชาติ อุปถัมภ์ อธิการบดีมหาวิทยาลัยบูรพา ศาสตราจารย์เสนาะ ตียวาว คณะกรรมการประจำวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา และ หลวงพ่อผาสุข ฐานวุฑโฒ (ดร. ผาสุข กุลละวณิชย์) ที่ได้กรุณาให้ข้อเสนอแนะอีก ทั้งคอยเป็นกำลังใจในการทำงานวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณ ดร. อติศักดิ์ จันทร์ประภาเลิศ ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำแก้ไข ข้อบกพร่อง ทำให้ผู้วิจัยได้รับแนวทางในการศึกษาค้นคว้าหาความรู้ และประสบการณ์ อย่างกว้างขวาง จนทำให้งานวิจัยครั้งนี้เสร็จสมบูรณ์

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดา สุวรรณภริมย์

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	1
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	2
บทที่	
1 บทนำ.....	3
ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย.....	3
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	6
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	6
สมมติฐานของการวิจัย.....	6
ขอบเขตของการวิจัย.....	7
คำนิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2 วรรณกรรมปริทัศน์.....	11
ข้อเท็จจริงเกี่ยวกับประเทศไทย.....	11
คาดการณ์ภาวะเศรษฐกิจของประเทศไทยปี 2543-2547.....	11
สินค้าส่งออกสำคัญของไทย.....	11
ภาพรวมของอุตสาหกรรมสิ่งทอไทย.....	15
สถานะการณ์สำคัญที่เปลี่ยนแปลงของการค้าสิ่งทอโลก.....	17
ข้อมูลระบบเศรษฐกิจ การค้า/การตลาด กฎระเบียบการนำเข้าสิ่งทอ ในประเทศสหรัฐอเมริกา.....	18
ภาวะการชะลอตัวทางเศรษฐกิจของสหรัฐและผลกระทบต่อเศรษฐกิจ การค้าของไทย.....	29
ปัจจัยภายนอกที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกของไทย.....	32
ทฤษฎีความได้เปรียบอย่างสมบูรณ์ (Absolute Advantage).....	33
ทฤษฎีความได้เปรียบโดยเปรียบเทียบ (Comparative Advantage Theory).....	35
ทฤษฎีเกี่ยวกับขนาดของประเทศ (Theory of Country Size).....	35
ทฤษฎีปกป้องระหว่างประเทศ (International Protection Policy).....	36
ทฤษฎีวงจรผลิตภัณฑ์ระหว่างประเทศ (International Product Life Cycle).....	37

ทฤษฎีตัวแบบของ Cooper and Kleinschmidt	42
กรอบความคิด	44
3 ระเบียบวิธีการวิจัย	47
ประเภทของการวิจัย	47
ประเภทของข้อมูลและแหล่ง	47
เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	48
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	53
การวิเคราะห์ข้อมูลและวิธีทางสถิติที่ใช้	53
ระยะเวลาที่ทำการวิจัย	54
แผนการดำเนินงาน	54
การประมวลผลข้อมูล	54
4 ผลการวิจัย	55
ข้อมูลทั่วไปของธุรกิจ	55
การทดสอบสมมติฐาน	63
5 สรุปผลการศึกษาและข้อเสนอแนะ	73
สรุปผลการวิจัย	73
ยุทธศาสตร์ที่ใช้เพิ่มความสามารถในการแข่งขัน	81
บทสรุปงานวิจัย	82
บรรณานุกรม	83

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 Export of Thailand Textile by country in 2000-2003.....	4
2 Export of Thailand Textile by country in 1996-1999.....	5
3 สินค้าออกสำคัญ 20 อันดับแรกของไทย ปี 2542-2546 (มกราคม-มีนาคม).....	12
4 สถิติการส่งออกสินค้าสิ่งทอของไทย ตั้งแต่ปี พ.ศ. 2542-2546 (มีนาคม).....	13
5 สถิติการนำเข้าของอุตสาหกรรมสิ่งทอของไทย ปี 2538-2546 (พฤษภาคม).....	14
6 การขาดดุลการค้าของสหรัฐอเมริกา.....	30
7 Life cycle stage.....	40
8 สรุปตัวแปรและปัจจัยที่ใช้ในการศึกษาวิจัย.....	52
9 ชนิดของผลิตภัณฑ์ที่ส่งออก	55
10 ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ	56
11 ประสิทธิภาพในการส่งออก.....	57
12 สัดส่วนค่าใช้จ่ายในการวิจัยและพัฒนาต่อยอดขาย.....	57
13 ยอดขายส่งออกในปีที่ผ่านมา.....	58
14 อัตรากำไรจากการส่งออก	59
15 อัตราการเพิ่มของยอดส่งออก.....	60
16 จำนวนพนักงาน	60
17 จำนวนพนักงานแผนกส่งออก.....	61
18 Linear Regression Model Summary	62
19 ANOVA.....	62
20 COEFFICIENTS.....	63
21 EXCLUDED VARIABLES	63
22 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานลักษณะเฉพาะด้านธุรกิจมีความสัมพันธ์ในทางบวก ต่อประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา.....	64
23 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานความช่วยเหลือจากภาครัฐมีความสัมพันธ์ในทางบวก ต่อประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา.....	65

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
24 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานลักษณะของตลาดมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อต่อ ประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยัง ประเทศ สหรัฐอเมริกา.....	66
25 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานความสามารถของภาคธุรกิจมีความสัมพันธ์ในทางบวก ต่อประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา.....	67
26 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานลักษณะของการจัดการมีความสัมพันธ์ในทางบวกต่อ ประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยัง ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	68
27 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานลักษณะของตัวผลิตภัณฑ์มีความสัมพันธ์ในทางบวก ต่อประสิทธิภาพในการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยัง ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	69
28 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานกลยุทธ์ทางการตลาดมีความสัมพันธ์ในทางบวก ต่อประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทยไปยัง ประเทศสหรัฐอเมริกา.....	70
29 แสดงผลการทดสอบสมมติฐานลักษณะของอุตสาหกรรมมีความสัมพันธ์ในทางบวก ต่อประสิทธิภาพในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มของไทย ไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา.....	71
30 ปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับความสามารถในการส่งออกของธุรกิจ.....	72

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1 จำนวนแรงงานทั้งหมดในระบบอุตสาหกรรมสิ่งทอ รวม 1,085,800 คน จาก 4,554 โรงงาน แบ่งแยกให้เห็นในแต่ละส่วน.....	16
2 International Product Life Cycle	41
3 Poter Diamond Diagram.....	41
4 Conceptual Model of the Role of Export Strategy on Export Performance.....	43
5 กรอบแนวคิดของ Copper and Kleinschmidt.....	44
6 กรอบแนวคิดของการวิจัย.....	46

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกอุตสาหกรรม
สิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย
(ศึกษาเฉพาะกรณีส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา)¹

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สุดา สุวรรณภิญโญ²

บทคัดย่อ

งานวิจัยฉบับนี้เป็นงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการศึกษาปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความสามารถในการส่งออกอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทย (ศึกษาเฉพาะกรณีส่งออกไปยังประเทศสหรัฐอเมริกา) งานวิจัยฉบับนี้ได้แนวความคิดมาจากทฤษฎี *Competitive Advantage of the Nation* โดย Porter M. E. (1980) และแนวคิดของ Cooper, R. G. and E. J. Kleinschmidt (1985) แต่การศึกษาในครั้งนี้ได้นำแนวคิดเหล่านี้มาประยุกต์ศึกษาเฉพาะกรณีความสามารถในการส่งออกของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในประเทศไทยที่ส่งออกไปยังสหรัฐอเมริกา วิธีการดำเนินการวิจัยผู้วิจัยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้วิธีการเก็บแบบสอบถาม การวิเคราะห์ผล โดยใช้สถิติขั้นสูง *Multiple Regression Model* ผลการวิจัยพบว่าในปัจจุบันปัจจัยที่มีผลต่อความสามารถในการแข่งขันในตลาดสหรัฐอเมริกาคือปัจจัยลักษณะเฉพาะของธุรกิจ ความสามารถของธุรกิจ ลักษณะของตลาด และความช่วยเหลือจากภาครัฐ ซึ่งถ้าต้องการที่จะพัฒนาความสามารถในการส่งออกให้แก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มแล้วจะต้องพัฒนาปัจจัยทั้งสิ้นนี้โดยตรง จึงจะสามารถเพิ่มความสามารถในการส่งออกให้แก่ผู้ประกอบการในอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มในปัจจุบัน

¹ รายงานวิจัยได้รับทุนสนับสนุนจากวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา

² ผู้อำนวยการวิทยาลัยพาณิชยศาสตร์ และรักษาการรองอธิการบดีฝ่ายกิจการพิเศษและประชาสัมพันธ์ มหาวิทยาลัยบูรพา

*FACTORS AFFECTING THE THAILAND'S CAPABILITY TO
EXPORT PRODUCTS OF THE TEXTILE INDUSTRY. (THE STUDY IS
AIMED AT EXPORTING TO THE USA ONLY)¹*

Assistant Professor Suda Suwannapirom²

Abstract

This research is a study of factors affecting Thailand's capability to export products of the textile industry. The study is aimed at exporting to the USA only. It is based on the theory of Competitive Advantage of the Nation by Porter, M.E., (1980) and the concept of Cooper, R. G. and Kleinschmidt, E. J.,(1985). These concepts are applied to study ability to export the Thai textile products to the USA. On conducting the research, the researchers collect information with questionnaires and perform advanced statistical analysis with multiple regression model. The study found out that at present factors affecting competition capability of the products in the US market are specific characteristic of the business, capability of the business, feature of the market, and support from the government. To enhance export capability of entrepreneurs in the Thai textile industry, these four factors have to be improved rightly.

¹ The research is supported by Graduate School of Commerce.

² Director of Graduate School of Commerce and Acting Vice President of special activity and public relations Burapha University.